

Homework 1

Jakub Senko, Štefan Uherčík

19. marca 2014

PRÍKLAD 1

Nech $X = [x_1, x_2, x_3, \dots, x_n]$ je pole čísel dĺžky $n, n > 0$ a platí že $\forall x, y \in X : x \neq y$. Každému $x_i \in X$ je priradené číslo w_i , pre ktoré platí:

$$\begin{aligned} w_i &> 0 \\ \sum_{i=0}^n w_i &= 1 \end{aligned} \tag{0.1}$$

Optimálny prvok postupnosti (OPP) je číslo x_k pre ktoré platí:

$$\begin{aligned} \sum_{x_i < x_k} w_i &< \frac{1}{2} \\ \sum_{x_i > x_k} w_i &\leq \frac{1}{2} \end{aligned} \tag{0.2}$$

Problémom je návrh algoritmu, ktorý nájde optimálny prvok s časovou zložitou $\Theta(n)$, a poskytnutie dôkazu jeho korektnosti a zložitosti.

Navrhované riešenie je modifikovaný algoritmus *Quick Select* (QS) ktorý rieši problém nájdenia k -teho najmenšieho prvku v poli čísel. Tento algoritmus má obecnú zložitosť $\mathcal{O}(n^2)$, avšak pomocou metódy *Median of Medians* (MoM) je možné nájsť dostatočne dobrý pivot na to, aby mal algoritmus vždy lineárnu zložitost. QS a MoM sú popísané v nasledujúcom texte iba neformálne, pretože sú to známe algoritmy a ich presný popis je dostupný v materiáloch predmetu a v článku od BLUM et al. [1] Zadaná úloha

je vyriešená redukciou problému nájdenia OPP na problém riešený algoritmom QS + MoM, s využitím už dokázaných znalostí o ich zložitosti. Táto redukcia je vykonateľná v lineárnom čase. Výsledná zložitost je teda $\mathcal{O}(n)$.

QUICK SELECT

Vráti k -ty najmenší prvok poľa v časti ohraničenej indexami $left$ a $right$ (vrátane). Predpokladáme že pole je neprázdne a indexy platné.

```

1: function QUICK_SELECT( $list, k, left, right$ )
2:   if  $left = right$  then
3:     return  $list[left]$ 
4:   end if
5:    $pivotIndex \leftarrow \text{RANDOM\_BETWEEN}(left, right)$ 
6:    $pivotIndex \leftarrow \text{PARTITION}(list, left, right, pivotIndex)$ 
7:   if  $k = pivotIndex$  then
8:     return  $list[k]$ 
9:   else if  $k < pivotIndex$  then
10:    return QUICK_SELECT( $list, k, left, pivotIndex - 1$ )
11:  else
12:    return QUICK_SELECT( $list, k, pivotIndex + 1, right$ )
13:  end if
14: end function

```

QS funguje podobne ako *Quick Sort*. V každom volaní sa zvolí náhodný pivot v ohraničenej časti pomocou funkcie RANDOM_BETWEEN, a následne funkcia PARTITION v lineárnom čase rozdelí podzoznam do dvoch častí. V spodnej sú prvky menšie ako pivot a v druhej väčšie alebo rovné. Analogicky ako pri triedení funkcia patrí do $\mathcal{O}(n^2)$.

MEDIAN OF MEDIANS

Pomocou tejto funkcie je možné deterministicky vybrať dobrý pivot tak, aby po nahradení RANDOM_BETWEEN touto procedúrou mal výsledný algoritmus QS + MoM vždy lineárnu zložitosť.

```

1: function MEDIAN_OF_MEDIANS( $list, left, right$ )
2:    $groups \leftarrow \text{SPLIT\_INTO\_GROUPS\_OF}(list, left, right, 5)$ 
3:    $medians \leftarrow \text{NEW\_LIST}$ 
4:   for all  $group \in groups$  do
5:      $median \leftarrow \text{MEDIAN\_OF\_5}(group)$ 
6:     ADD( $medians, median$ )
7:   end for

```

```

8:   size ← SIZE(medians)
9:   return QUICK_SELECT(medians,  $\frac{n}{2}$ , 1, size)
10: end function

```

Rozdelenie do skupín po 5 je $\mathcal{O}(n)$ ale nájdenie mediánu z konštantného počtu prvkov je $\mathcal{O}(1)$.

ZLOŽITOSŤ QS + MoM

Nahradenie funkcie RANDOM_BETWEEN spôsobí problém pretože MoM vracia hodnotu a QS očakáva index, ale index môžeme získať lineárnym vyhľadanim prvku v poli, čo nezmení výslednú triedu zložitosti. Takto upravený algoritmus bude obsahovať dve rekurzívne volania. Jedno vo funkcii MoM (zložitosť je $\frac{n}{5}$ pretože sme získali pole mediánov o veľkosti $\frac{n}{5}$) a druhé priamo v QS (riadok 10 alebo 12). Druhé volanie má zložitosť $\frac{7}{10}n$ čo zodpovedá hornému odhadu počtu prvkov ktoré sú väčšie alebo naopak menšie ako medián mediánov, teda pivot (viz slidy). Ostatné operácie sú konštantné alebo lineárne. Nasledujúca rekurentná rovnica vyjadruje celkovú zložitosť algoritmu (kde c je konštanta):

$$T(n) = T\left(\frac{n}{5}\right) + T\left(\frac{7n}{10}\right) + c.n \quad (0.3)$$

$$T(n) = 10.c.n \in \Theta(n)$$

TRANSFORMÁCIA NA ALGORITMUS FIND_OPTIMAL_ELEMENT

Redukcia spočíva v dopĺňujúcej operácii, ktorá pre obidve partície zoznamu rozdeleného podľa pivota spočíta súčet ohodnotení pre všetky prvky. Tieto operácie sú znovu vykonateľné v lineárnom čase. Výsledné súčty určujú na ktorej partícii sa algoritmus rekurzívne zavola, prípadne ak platí podmienka pre OPP, výpočet skončí. Môžeme odstrániť parameter k ktorý je po tejto úprave nepotrebný (vždy existuje unikátny OPP). Výsledný algoritmus (FOE) je nasledovný:

```

1: function FIND_OPTIMAL_ELEMENT(list, left, right)
2:   if left = right then
3:     return list[left]
4:   end if
5:   pivotIndex ← MEDIAN_OF_MEDIANS_INDEX(list, left, right)
6:   pivotIndex ← PARTITION(list, left, right, pivotIndex)
7:   sumBottom ← SUM_W(list, 0, pivotIndex - 1)
8:   sumTop ← SUM_W(list, pivotIndex + 1, length(list))
9:   if sumBottom ≥  $\frac{1}{2}$  then
10:    return FIND_OPTIMAL_ELEMENT(list, left, pivotIndex - 1)
11:  else

```

```

12:      return FIND_OPTIMAL_ELEMENT(list, pivotIndex + 1, right)
13:  end if
14: end function
15:
16: function FIND_OPTIMAL_ELEMENT_START(list)
17:   return FIND_OPTIMAL_ELEMENT(list, 1, length(list))
18: end function

```

KOREKTNOSŤ FOE

Vstupná podmienka $\phi(\langle X \rangle)$ je určená vzťahom (0.1).

Výstupná podmienka $\psi(\langle X \rangle, x_k)$ požaduje, že výstupom algoritmu je optimálny prvok postupnosti x_k podľa (0.2).

Využijeme dôkaz matematickou indukciou. Základom indukcie je nasledujúca myšlienka: Počas priebehu algoritmu (na začiatku) je vstupné pole $X = [x_0, x_1, x_2, \dots, x_n], n > 0$ rozdelené na tri sekcie (platí že $left < right$):

$$\begin{aligned}
X_{left} &= [x_1, x_2, x_3, \dots, x_{left-1}] \\
X_{mid} &= [x_{left}, \dots, x_{right}] \\
X_{right} &= [x_{right+1}, \dots, x_n]
\end{aligned} \tag{0.4}$$

Tvrdím, že pre každé volanie funkcie FOE platí, že:

$$\begin{aligned}
&\forall x_i \in X_{left}, \forall x_j \in X_{mid}, x_i < x_j \wedge \sum w_i < \frac{1}{2} \\
&\forall x_j \in X_{mid}, \forall x_k \in X_{right}, x_j < x_k \wedge \sum w_k \leq \frac{1}{2}
\end{aligned} \tag{0.5}$$

Pokiaľ dokážeme, že veľkosť X_{mid} v každom rekurzívnom volaní funkcie klesne, dostaneme sa postupne k strednej časti ktorá bude obsahovať práve jeden prvok. Pretože preň budú platiť vyššie uvedené podmienky, bude sa jednať o hľadaný OPP.

Zaklad indukcie:

Pri zavolaní funkcie FIND_OPTIMAL_ELEMENT_START (iniciálne volanie FOE) je rozdelenie na tri sekcie nasledovné:

$$\begin{aligned}
X_{left} &= [] \\
X_{mid} &= [x_1, x_2, \dots, x_{n-1}, x_n] \\
X_{right} &= []
\end{aligned} \tag{0.6}$$

Triviálne tvrdenie platí.

Indukčný krok:

Predpokladáme že pre k -te rekurzívne volanie tvrdenie platí na začiatku funkcie. Analyzujeme prebeh funkcie aby sme ukázali že bude platiť aj pri nasledujúcom rekurzívnom volaní $k + 1$ a zároveň $|X_{mid_k}| > |X_{mid_{k+1}}|$. V prvom kroku zvolíme pivot a získame jeho index. Funkcia vráti hodnotu, pre ktorú platí: $left \leq pivotIndex \leq right$. Poznámam že vlastná implementácia tejto funkcie nie je podstatná pre korektnosť algoritmu

ale len pre jeho efektivitu. V druhom kroku sa volá funkcia PARTITION, ktorá rozdelí X_{mid_k} na dve particie:

$$\begin{aligned} X_{lower} &= [x_{left}, \dots, x_{pivotIndex-1}] \\ X_{upper} &= [x_{pivotIndex+1}, \dots, x_{right}] \end{aligned} \quad (0.7)$$

Pre ktoré platí:

$$\forall x \in X_{lower}, x < x_{pivotIndex} \quad \forall x \in X_{upper}, x \geq x_{pivotIndex} \quad (0.8)$$

Dalšie dve operácie spočítajú sumu ohodnotení všetkých prvkov v zozname naľavo a potom napravo od pivota. V tomto momente sú už k dispozícii všetky informácie a nasleduje podmienené vetvenie, ktoré rekurzívne zavolá FOE. Ak platí že $sumBottom \geq \frac{1}{2}$ potom bude pri ďalšom rekurzívnom volaní nové rozdelenie nasledujúce (\sqcup je zjednotenie zoznamov):

$$\begin{aligned} X_{left_{k+1}} &= X_{left_k} \\ X_{mid_{k+1}} &= X_{lower_k} \\ X_{right_{k+1}} &= [x_{pivotIndex}] \sqcup X_{upper_k} \sqcup X_{right_k} \end{aligned} \quad (0.9)$$

V tomto prípade platí že všetky prvky v $X_{left_{k+1}}$ sú menšie než všetky v $X_{mid_{k+1}}$ triviálne, pretože $X_{left_{k+1}} = X_{left_k}$ a $X_{mid_{k+1}} \sqsubset X_{mid_k}$ a teda to vyplýva priamo z indukčnej hypotézy. To isté platí pre sumu $X_{left_{k+1}}$. $X_{right_{k+1}}$ sa skladá z pivota a X_{upper_k} ktoré sú väčšie ako prvky v $X_{mid_{k+1}}$ čo priamo vyplýva zo špecifikácie pre PARTITION funkciu. Pre X_{right_k} to vyplýva z indukčnej hypotézy. To že je súčet menší ako $\frac{1}{2}$ vyplýva zo zadania, ktoré požaduje, aby bol súčet ohodnotení rovný jednej. Keďže z podmienky ktorá spôsobila vetvenie platí že $sumBottom \geq \frac{1}{2}$ a $X_{right_{k+1}}$ tvorí zvyšok zoznamu, potom daná suma musí byť menšia ako $\frac{1}{2}$. Indukcia platí.

V druhom prípade je nové rozdelenie nasledujúce:

$$\begin{aligned} X_{left_{k+1}} &= X_{left_k} \sqcup X_{lower_k} \sqcup [x_{pivotIndex}] \\ X_{mid_{k+1}} &= X_{upper_k} \\ X_{right_{k+1}} &= X_{right_k} \end{aligned} \quad (0.10)$$

Platí že $sumBottom < \frac{1}{2}$, ale keďže X_{right} sa nemení, jej súčet je podľa indukčnej hypotézy $\leq \frac{1}{2}$. Analogicky ako pri predchádzajúcej možnosti, indukčný krok a teda celá indukcia platí.

KONVERGENCIA FOE

Dôkaz konvergenzie spočíva v tom, že časť X_{mid} sa v každom kroku zmenší minimálne o prvok, ktorý bol v predchádzajúcom kroku pivotom. Týmto spôsobom sa v konečnom počte krokov veľkosť X_{mid} zredukuje na jediný prvok. V tomto prípade sa výpočet dostane do podmienenej vetvy na riadku 2, a keďže pre tento prvok musí platiť indukčný krok a teda aj výstupná podmienka, algoritmus v konečnom čase vráti správny výsledok. \square

LITERATÚRA

- [1] BLUM, Manuel, Robert W. FLOYD, Vaughan PRATT, Ronald L. RIVEST a Robert E. TARJAN. Time bounds for selection. *Journal of Computer and System Sciences*. 1973, vol. 7, issue 4, s. 448-461. DOI: 10.1016/S0022-0000(73)80033-9. Dostupné z: <http://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0022000073800339>

PRÍKLAD 2

Riešenie tohto algoritmu môžeme zjednodušiť na hľadania najväčšieho prvku v poli

```

1: function SEARCH_ACE(matrix, startX, startY, size)
2:   midX  $\leftarrow$  startX +  $\lfloor \frac{size}{2} \rfloor$ 
3:   midY  $\leftarrow$  startY +  $\lfloor \frac{size}{2} \rfloor$ 
4:   maxX  $\leftarrow$  1
5:   maxY  $\leftarrow$  1
6:   for i = startX to startX + size - 1 do
7:     if matrix[i][midY] > matrix[maxX][maxY] then
8:       maxX  $\leftarrow$  i
9:       maxY  $\leftarrow$  midY
10:    end if
11:  end for
12:  for i = startY to startY + size - 1 do
13:    if matrix[midX][i] > matrix[maxX][maxY] then
14:      maxX  $\leftarrow$  midX
15:      maxY  $\leftarrow$  i
16:    end if
17:  end for
18:  if IS_ACE(maxX, maxY) then
19:    return matrix[maxX][maxY]
20:  end if
21:  if SELECT_QUADRANT(maxX, maxY) = 1 then
22:    SEARCH_ACE(matrix, startX, startY,  $\lfloor \frac{size}{2} \rfloor$ )
23:  else if SELECT_QUADRANT(maxX, maxY) = 2 then
24:    SEARCH_ACE(matrix, midX, startY,  $\lfloor \frac{size}{2} \rfloor$ )
25:  else if SELECT_QUADRANT(maxX, maxY) = 3 then
26:    SEARCH_ACE(matrix, startX, midY,  $\lfloor \frac{size}{2} \rfloor$ )
27:  else if SELECT_QUADRANT(maxX, maxY) = 4 then
28:    SEARCH_ACE(matrix, midX, midY,  $\lfloor \frac{size}{2} \rfloor$ )
29:  end if
30: end function
31:
32:
33: function IS_ESO(x,y)
34:                                     ▷ Implementacia vynechana, popis v texte
35: end function
36:
37:
38: function SELECT_QUADRANT(x,y)
39:                                     ▷ Implementacia vynechana, popis v texte
40: end function

```

Hlavnou funkciou tohto algoritmu je `searchAce`. V tejto funkcii najprv vyberieme stredný stĺpec matice `a` a jej stredný riadok. Tento stĺpec a riadok spolu vytvárajú kríž, ktorý rozdeľuje maticu na rovnaké, resp. skoro rovnaké kvadranty (pri sudom n).

V tomto kríži nájdeme maximálnu hodnotu - zložitosť tejto časti algoritmu je $2n$

Pred dôkazom korektnosti doplníme korektnosť funkcií, ktoré sme priamo nedefinovali:

`IS_ACE` Táto funkcia má za úlohu zistiť, či je prvok na zadaných súradniciach v matici `eso`. Na toto stačia maximálne 4 porovnania so susednými prvkami (ak tieto prvky existujú). Výsledná zložitosť patrí do $\mathcal{O}(1)$.

`SELECT_QUADRANT` Táto funkcia vráti číslo z množiny $\{1,2,3,4\}$, ktoré reprezentuje 1 zo štyroch možných kvadrantov matice, na ktorých sa funkcia `SEARCH_ACE` rekurzívne zavolá. Vstupné parametre sú súradnice maximálneho prvku na *kríži*. Funkcia vyhodnotí v ktorom kvadrante sa nachádza najväčší zo štyroch susediacich prvkov (nazveme ho *smerodajný prvok*. Tento najväčší prvok sa musí nachádzať mimo strednú kríž, v opačnom prípade, funkcia `IS_ACE` vráti `true` a k tejto funkcii sa vykonávanie nedostane. Túto funkcionálnosť je možné implementovať pomocou konštantného počtu porovnaní, čo znamená že výsledná zložitosť patrí do $\mathcal{O}(1)$.

Korektnosť

Parciálna korektnosť. Vstupná aj výstupná podmienka sú devinované v zadaní `TODO`. Dôkaz korektnosti algoritmu vykonáme matematickou indukciou vzhľadom na počet rekurzívnych volaní. Ak argument funkcie `SEARCH_ACE` je štvorcová podmatica pôvodnej matice obsahujúca `eso`, potom kvadrant(podmatica), ktorý algoritmus vyberie a rekurzívne zavolá, tiež obsahuje `eso`.

bázový krok: funkciu `SEARCH_ACE` zavoláme na zadanej matici `M` nasledovným spôsobom `SEARCH_ACE(M,1,1,|M|)`, `M` triviálne obsahuje `eso`. indukčný krok: Vnútri kvadrantu existuje prvok, ktorý je väčší ako všetky prvky na jeho hranici, konkrétne prvok, na základe ktorého bol kvadrant vybraný funkciou `SELECT_QUADRANT`. V závislosti na vybranom kvadrante môže byť časť tejto hranice súčasťou kvadrantu, tvrdenie ale platí stále pre zvyšné prvky.

Lemma 1: Vzhľadom k tomu, že matica je zaplnená rôznymi prirodzenými číslami, teda obsahuje aj maximálny prvok a tento prvok je s určitosťou `eso`.

Keby sa maximálny prvok mohol nachádzať na hranici v rámci kvadrantu mohli by sme ho označiť za `eso`, ale v skutočnosti by mohol susediť s prvkom mimo kvadrantu, ktorý by bol väčší a teda by sa o `eso` nejednalo. Maximálny prvok v kvadrante je väčší ako ktorýkoľvek prvok na hranici kvadrantu, pretože maximálny prvok musí byť väčší alebo rovný ako *smerodajný prvok*. To znamená, že kvadrant, nad ktorým zavoláme rekurzívne funkciu `SEARCH_ACE` obsahuje `eso`, čo znamená, že indukčný krok platí.

Konvergentnosť. Algoritmus skončí v konečnom počte rekurzívnych volaní, pretože veľkosť podmaticy (`size`) sa v každom volaní zmenší $\lceil \frac{size}{2} \rceil$. V prípade, že `size` dosiahne hodnotu 1, algoritmus skončí, pretože metóda `IS_ACE` vráti určite `true`.

Zložitosť Na výpočet zložitosti využijeme Master Theorem. Zložitosť použitého algoritmu je zadaná ako počet operácií porovnania. Tieto závisia na veľkosti strany vstupnej matice. V každom volaní funkcie sa rekurzívne tento parameter zmenší na polovicu. Naviac určenie kvadrantu do ktorého sa algoritmus rekurzívne zavolá vyžaduje nájdenie maximálneho prvku z dvoch polí dĺžky n . A nakoniec sa vykoná jedna s funkcii `IS_ACE` alebo

SELECT_QUADRANT, ktoré majú konštantnú zložitosť c . Zložitosť algoritmu je teda:

$$\begin{aligned} T(n) &= T\left(\frac{n}{2}\right) + 2.n + c \\ T(n) &\in \mathcal{O}(n) \end{aligned} \tag{0.11}$$

0.1 BLA BLA

PRÍKLAD 3

PRÍKLAD 4

Tvrdenie 1: Ľubovoľná postupnosť n operácií INSERT a MIN-ALL má zložitosť $O(n)$.

Uvažujme prirodzené čísla n, k a l , pre ktoré platí $n=k+l$ (n vyjadruje počet operácií)

$$k = \begin{cases} \frac{n}{2} & \text{ak } n \text{ je párne} \\ \frac{n-1}{2} & \text{ak } n \text{ is nepárne} \end{cases}$$

$$l = \begin{cases} \frac{n}{2} & \text{ak } n \text{ je párne} \\ \frac{n-1}{2} + 1 & \text{ak } n \text{ is nepárne} \end{cases}$$

Uvažujme k oprácií INSERT, každá z týchto operácií vloží do zoznamu rovnaké prirodzené číslo z . Po poslednej z týchto operácií bude mať zoznam dĺžku k .

Cena týchto operácií dohromady je k .

Po týchto operáciách nasleduje l operácií MIN-ALL. Všetky čísla v zozname sú rovnaké, teda všetky čísla v ňom sú minimálne. Znamená to, že pri žiadnom z volaní operácie MIN-ALL sa dĺžka zoznamu nezmení.

Cena týchto operácií bude

$$l * k = \begin{cases} \frac{n}{2} * \frac{n}{2} = \frac{n^2}{4} & \text{ak } n \text{ je párne} \\ \frac{n-1}{2} * (\frac{n}{2} + 1) = \frac{n^2}{4} + \frac{n}{4} - \frac{1}{2} & \text{ak } n \text{ is nepárne} \end{cases}$$

Z predošlého tvrdenia vyplýva, že špecifikovaná postupnosť operácií bude minimimálne v zložitosťnej triede $O(n)$, teda tvrdenie **neplatí**.

Tvrdenie 2: Ľubovoľná postupnosť n operácií INSERT a MIN-ONE má zložitosť $O(n)$. Príklad riešime pomocou metódy účtov, kredity pre jednotlivé operácie stanovíme nasledovne

Operácia	Cena	Kredit
INSERT	1	2
MIN-ONE	$ S $	1

Platí, že vždy počas výpočtu je veľkosť zoznamu rovná počtu kreditov na účte, teda počet kreditov nikdy nebude menší ako 0. Celkový kredit po vykonaní n operácií bude menší alebo rovný $2n$, teda tvrdenie **platí**.

Tvrdenie 3: Ľubovoľná postupnosť n operácií INSERT a DELETE má zložitosť $O(n)$.

Uvažujme prirodzené čísla n, k a l , pre ktoré platí $n=k+l$ (n vyjadruje počet operácií). Hodnotu čísel k a l stanovíme rovnako, ako pri tvrdení 1.

Uvažujme k oprácií INSERT, každá z týchto operácií vloží do zoznamu rovnaké prirodzené číslo z . Po poslednej z týchto operácií bude mať zoznam dĺžku k .

Cena týchto operácií dohromady je k .

Po týchto operáciách nasleduje l operácií DELETE(y), pričom platí, že $y \neq z$. To má za dôsledok, že po žiadnej z týchto operácií sa dĺžka zoznamu nezmení. Cena týchto operácií bude rovnaká, ako v tvrdení 1. Tvrdenie preto **neplatí**.

Tvrdenie 4: Ľubovoľná postupnosť n operácií INSERT a DELETE taká, že pri každom volaní sa operácia DELETE volá s iným parametrom i , má zložitost' $O(n)$.

Uvažujme prirodzené čísla n, k a l , pre ktoré platí $n = k + l$ (n vyjadruje počet operácií). Hodnotu čísel k a l stanovíme rovnako, ako pri tvrdení 1.

Uvažujme k oprácií INSERT, každá z týchto operácií vloží do zoznamu rovnaké prirodzené číslo z . Po poslednej z týchto operácií bude mať zoznam dĺžku k .

Cena týchto operácií dohromady je k .

Špecifikujeme množinu M o veľkosti l , v ktorej sa nachádzajú prirodzené čísla odlišné od z . Vykonáme l operácií DELETE, pričom pri každej jej volaní predložíme ako parameter iný prvok z množiny M . To bude mať za následok, že veľkosť zoznamu sa nezmení. Cena týchto operácií bude rovnaká, ako v tvrdení 1. Tvrdenie preto **neplatí**.

PRÍKLAD 5